

SLOVENSKI NAROD

Izha, a vsak dan popoldne, izvešči nedelje in praznika. — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.— Popust, po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažljova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Težave pri predaji ozemlja v Podkarpatski Rusiji:

Pogajanja za podaljšanje evakuacijskega roka

Zaradi prometnih težav je izpraznitev Užhoroda in Mukačeva v tako kratkem roku, kakor je bil določen na Dunaju, nemogoča — Praška vlada je prošila za podaljšanje roka za deset dni

PRAGA, 7. nov. br. Evakuacija ozemlja v Podkarpatski Rusiji, ki je bilo priznana Madžarski, je naletela na skoro nepremostljive težave. Zaradi pomanjkanja prometnih in tehničnih sredstev gre selitev državnih uradov in ustanov le silno počasi izpod rok. Podkarpatska Rusija nima nobene železniške zveze z zaledjem in se mora vsa selitev izvesti z vozovi, po večini z volovsko vprego, ker je na cestah avtomobilski promet skoro nemogoč. Zato je tehnično nemogoče, da bi se evakuacija tega ozemlja izvedla v tako kratkem roku, kakor je bil določen z dunajsko razsodbo. Praška vlada se je zaradi tega obrnila na madžarsko vlado

s prošnjo, naj bi se evakuacijski rok sporazumno podaljšal tako, da bi se mogla evakuacija izvesti v miru in redu. Madžari sprva o tem niso hoteli ničesar slišati, pozneje pa so po nasvetu Rima in Berlina pristali na pogajanja. Praška vlada je predlagala, naj bi se evakuacija Užhoroda in Mukačeva z zaledjem podaljšala za deset dni, to je do 20. t. m.

Danes se sestane v Budimpešti mešana komisija, ki bo vodila pogajanja o podaljšanju evakuacijskega roka, razen tega pa ima ta komisija, ki je doslej zasedala v Bratislavi, nalogo, da končno veljavno določi mejo na podlagi dunajske arbitraže.

Imredy slavi zasluge Hitlerja

KOMARNO, 7. novembra. AA. Nekaj trenutkov poprej, predno so madžarske čete vkorakale v Komarno, je podal Imredy dopisniku agencije DNB izjavo, v kateri je med drugim rekel:

V tem za ves madžarski narod nepozabnem trenutku mislim iskreno spoštljivo in v globoki hvaležnosti na Hitlerja. Isto misli z menoj ves madžarski narod, ker se zaveda, da se je pravična borba madžarskega naroda uspešno zaključila na ta način, ker je Hitler prvi sprožil načelo narodnosti. Pri tem se je naslanjal na moč nemškega rajha in svoje misli s svojo nemajmno voljo tudi uresničil. To kancelarjevo delo, ki je že prišlo v zgodovino in pa dunajski sklepi, ki sta jih izdelali Nemčija in prijateljska Italija so pripomogli madžarskemu narodu, da je uresničil svoje pravične zahteve ter zato sloni prijateljstvo se na tesnejših temeljih. To prijateljstvo med rajhom in madžarskim narodom je že stoletja staro, vendar pa je ono temelj madžarske politike.

Ureditev valutnega vprašanja

BUDIMPEŠTA, 7. nov. e. Kakor poročajo listi, bo madžarska Narodna banka organizirala izplačevanje v zasedenem

ozemlju. Tečaj penga je določen v razmerju 1 pengó za 7 Kč. V Košicah, Užhorodu in Mukačevu bodo ustanovljene podružnice madžarske Narodne banke. Po službenem obvestilu smejo v zasedeno ozemlje samo oni, ki imajo posebna dovoljenja. Taka dovoljenja izdaja generalštab, a le zaupnim osebam.

Vojaška uprava zasedenega ozemlja

Budimpešta, 7. nov. AA. MTI: Načelnik glavnega generalštaba je odredil s svojo zadnjo naredbo, da bodo upravno službo javne varnosti v osvobojenih pokrajinah opravljali začasno vojaški poveljniki.

Rumunsko svarilo Madžarom

Bukarešta, 7. novembra. e. Tukajšnji listi smatrajo, da po težkih žrtvah, ki jih je Češkoslovaška doprinesla za rešitev evropskega mira, iredentistična gonja ne sme iti dalje. Rumunija kategorično želi, da se po sedanjih težkih krizi končno ustvari zanesljiva stabilnost v Srednji Evropi. Za težko ceno doseženi mir je treba v bodočnosti brezopogojno spoštovati in braniti ga morajo vse države. Po rumunskem pričanju bi bil težak zločin, če bi se tako zaželeni in pričakovani mir v tem delu Evrope zopet začel rušiti.

Regent Horthy je včeraj na čelu madžarskih čet vkorakal v Komarno

Okupaciji Košic bodo prisostvovali tudi italijanski, nemški in angleški prijatelji Madžarov

BUDIMPEŠTA, 7. nov. br. Včeraj so madžarske čete zasedle drugi evakuacijski pas in vkorakale v Komarno. Vkorakanje madžarskih čet v Komarno je bilo posebno svečano zato, ker je na čelu čet vkorakal sam regent Horthy. Svečanosti so prisostvovali tudi vsi člani vlade z ministrskim predsednikom Imredyem na čelu, ki je imel na glavnem trgu v Komarnu nagovor na zbrano množico, v katerem je slavil zasluge regenta Horthyja za osvoboditev Madžarov izpod Češkoslovaške. Horthy je slavil zlasti kot tvorca velike Madžarske, kateremu mora biti hvaležen ves madžarski narod, ki mu hoče to svojo hvaležnost tudi dejansko dokazati. V političnih krogih smatrajo to izjavo Imredyja za prikrito napoved bližnjih dogodkov na Madžarskem, o katerih piše inozemski tisk navajajoč, da bo Horthy proglašal za madžarskega kralja.

Posebno svečano bo okupacija Košic, kamor bodo vkorakale madžarske čete 10. t. m. Tej svečanosti bodo poleg najvišjih madžarskih odličnikov prisostvovali tudi številni gostje iz inozemstva. Govori se, da bo tega dne prišlo v Košice tudi več italijanskih in nemških ministrov, prav tako pa napovedujejo, da bo okupacija Košic prisostvovali znani madžarofili lord Rothermere. Povabili so tudi lorda Runcimana, kateremu pripisujejo nemalo zaslugo, da je prišlo do razkasanja Češkoslovaške in v posledici tega do izpolnitve starih madžarskih želja.

Sestanek madžarskega parlamenta

Vlada bo zahtevala izredna pooblastila

BUDIMPEŠTA, 7. novembra e. Madžarski parlament se sestane jutri. Ze na prvi seji bo ministrski predsednik Imredy predložil zakonski predlog glede gornje madžarskega ozemlja, ki se je na novo priključil kroni Sv. Stefana. Predloženi zakon vsebuje sprejem odločitve dunajske arbitraže in proglasi priključene področja Madžarski. Poleg tega bo s tem zakonom proglašeno, da vsi senatorji, poslanci in člani pokrajinskih višjih postanejo člani madžarskih zakonodajnih teles. Z istim zakonom se pooblašča madžarska vlada, da sklene vse potrebne administracijske, zakonodajne in gospodarske ukrepe v novem ozemlju. Vlada je tudi pooblaščen, da najde pokritje za izdatke, ki so s tem v zvezi. V kolikor bodo ti ukrepi spadali v področje zakonodajnih teles, bo vlada najdalje v roku šestih mesecev predložila te zasilne ukrepe parlamentu. Začasno ostanje v novem področju v veljavi glavne norme, ki so veljale na dan 2. novembra. V sredo bo zunanji minister Kanya podal ekspozé.

Volilna zmaga socialistov

SEROL, 7. nov. AA. Generalni tajnik socialistične stranke Paul Faure je bil včeraj z 8.505 glasovi proti 7.918 izbran za socialističnega poslance, radikalni kandidat Morin je ostal torej v manjšini. Te volitve so bile potrebne zaradi smrti prejšnjega socialističnega poslance Morija.

Poncet odpotoval v Rim

PARIZ, 7. nov. AA. Novi francoski veleposlanik v Rimu Andre Francois Poncet je sredi odpotoval v Rim.

30 ljudi zgorelo v Oslu

Tragičen konec obrtnega jubileja nekega fotografa — Ogenj je povzročila eksplozija filmov

OSLO, 7. nov. br. Včeraj je prišlo sredi mesta do požarne katastrofe, ki je zahtevala 30 smrtnih žrtev. Neki fotograf, ki je imel svoj atelje v IV. nadstropju velike palače sredi mesta, je v proslavo 40letnega jubileja svoje tvrde povabil k sebi večje število znancev in prijateljev. V ateljeju je priredil domačo veselico. Atelje je okrasili z lampijončki in raznimi papirnimi okraski. Okrog 10. zvečer, ko je bila zabava na višku, pa je nenadoma prišlo do eksplozije in hip pozneje je bil ves atelje v plamenih. Ogenj se je širil z bliskovitostjo, tako da se ni mogel nihče rešiti. Štiri ženske so skočile skozi okna ateljeja na dvorišče in se ubile. Gasilci so prihiteli takoj na pomoč, vendar pa je bilo nemogoče prodreti do ateljeja, ker je bilo že vse nadstropje v ognju. Po dosedanjih ugotovitvah je našlo smrt v plamenih 30 ljudi. Kako je nastal ogenj, še ni pojasnjeno, mislijo pa, da se je vnela večja zaloga filmov, kar je povzročilo eksplozijo. Po pripovedovanju sosedov se je vsa neareča odigrala v par minutah.

Volilna abstinenca na Poljskem

Bojkot volitev s strani opozicije je prišel v polni meri do izraza

VARŠAVA, 7. nov. z. Včeraj so bile volitve poslancev. Udeležili pa so se jih samo skupine vladnega tabora, ker je opozicija proglašala abstinenco. Kljub temu, da je vlada izdala zelo stroge ukrepe proti abstinenčni propagandi in se poslužila vseh sredstev, da bi spravila volilce na volišče, kažejo dosedaj znani rezultati, da je bila volilna udeležba zelo mala. V Varšavi, kjer je dosegla največji odstotek, je znašala samo 64.03 odstotka. Na Pomor-

janskem ni dosegla niti 20 odstotkov, v Vilni pa je bil vladni kandidat poražen. V Krakovu je znašala volilna udeležba 45 odstotkov. Bivši predsednik vlade in maršal sejma Slavek je v Varšavi propadel. Sedanji ministr. predsednik Skladkowski je bil izvoljen v Palicu. Rezultati volitev bodo uradno objavljeni najbrže šele v torek ali sredo. Zaenkrat listi ne smejo objaviti nikakih rezultatov.

Načrt nove uredbe o veleblagovnicah

Stara izgubi veljavo ob koncu leta — Nova naj bi bila še mnogo strožja

Ljubljana, 7. novembra

Ob koncu leta izgubi veljavo uredba, ki prepoveduje ustanavljanje blagovnic v naši državi. Trgovci zaradi tega že zdaj skrbijo, da bodo velekapitalisti v začetku leta začeli ustanavljati veleblagovnice in da jim tega ne bo mogel nihče preprečiti. Trde, da je velekapitalist že dosegel s svojim vplivom pri nekaterih listih, da so začeli zagovarjati veleblagovnice. Propaganda je sicer zdaj začasno prenehala, a baje le zaradi volitev, češ da so trgovci številni volilci in imajo tudi velik vpliv na druge volilce. Velekapitalisti bi skušali najprej odpreti nekaj blagovnic vsaj v Zagrebu in Ljubljani.

Gospodarske zbornice so že predložile osnutek nove uredbe o prepovedi veleblagovnic v naši državi. Določila te uredbe so tako natančna, da bi veleblagovnice ne mogli ustanavljati tudi pod kakršnokoli krinko. Tako se glasi čl. 1, da bi bilo prepovedano ustanavljanje in poslovanje vseh vrst obratov velikega obsega in tudi združnih, ne glede pod katerim naslovom se vodijo. To se pravi, da bi bilo prepovedano podjetje, pa naj bi se imenovalo veleblagovnica, bazar ali magazin. Čl. 2 pa pravi, da je treba med velike obrate prištevati vsa podjetja, ki na enem samem kraju prodajajo na drobno blago treh ali več trgovskih strok, odnosno več kakor dveh trgovskih strok z gostilno na način veleblagovnic, bodisi v enem samem ali v več lokalih. Med obrate velikega obsega je treba prištevati tudi trgovine, ki obsegajo več kakor tri trgovske stroke (ali dve stroki z gostilno) in ki so last več lastnikov. Razen tega bi po novi uredbi oblast lahko odklonila podelitev koncesije za trgovino na drobno, če bi pristojna zbornica ugotovila, da bi bilo v prijavljenem lokalu omogočeno kupčevanje v večjem obsegu.

Nova uredba bi pa bila po osnutku gospodarskih zbornic še mnogo strožja. Po čl. 5 je določeno, da je treba pod običajnim poslovanjem obratovalnic velikega obsega razumeti tudi: nakup blaga v velikih partijah iz konkurnih mas, razprodaj, likvidacij itd., nakup defektnega blaga iz velikih, zlasti trgovskih in industrijskih skladišč, kakor tudi nakup cenenejšega blaga z izkoriščanjem izrednih prilik; dalje sortiranje blaga po oddelkih glede na vrsto blaga ali na podlagi enotnih cen; prirejanje lastnih razstav, modnih revij in drugih atrakcij; posebno prodajo po vrstah blaga; prirejanje inventurnih prodaj in splošno prilagoditveni prodaji; privabljanje kupcev s posebnimi ugodnostmi, darovi, nagradami ali načini, ki so v nasprotju z dobrimi trgovskimi običaji.

V posameznih vprašanjih, če gre za primer obratovalnice velikega obsega, bi bilo za pristojne oblasti obvezno mnenje pristojne trgovinske zbornice.

ČITAJTE

Širite

n a r o č a j t e
»Slovenski Narod«!

Ignac Mosćicki

predsednik poljske republike, je imel ob 20letnici poljske neodvisnosti po radiu govor. Mosćicki je predvsem opozoril na žalostno stanje, v katerem je bila Poljska takoj po svetovni vojni. Vse je bilo razdejano in začetki in zunanji politiki. Sedaj ima Poljska 35 milijonov prebivalcev, ki hočejo v nacionalnem smislu delovati za dobrobit naroda in države, in ki se bodo z vsemi silami uprli boljševiški narnosti, pa naj bi ona grozila od koderkoli.

Potres v Egiptu

KAIRO, 7. nov. AA. Sredi 7. in 8. ur jutrišnji močan potres. Tik pred potresom se je slišalo močno grmenje. Čez pol ure je sledil manjši potresni sunek. Po dosedanjih poročilih ni potres napravil nobene škode, in tudi človeških žrtev ni bilo.

S španskih bojišč

BARCELONA, 7. nov. AA. Republikansko uradno poročilo pravi, da se je nacionalističnim četam, opremljenim s tanki posrečilo nekoliko napredovati v odseku Benisaveta na fronti ob Ebru, vendar pa borba še traja, ko je bilo sestavljeno to poročilo. Izgube nacionalistov so velike. Včeraj so nacionalistična letala bombardirala Almerio, Cartagena, Taragono, Barcelono in druga pristanišča na katalonskem obrežju. Bombe so v Almeriji zadale dvojce angleških trgovskih parnikov in sicer »Margerite Rose« in »Yorksbrege«.

Rekordni polet treh angleških bombnikov

London, 5. nov. AA. Včera so odletela tri Vickersova bombna letala, ki pripadajo angleškemu letalstvu, v Avstralijo, da bi dosegla svetovni rekord v poletu na daljavo brez pristaneka.

Prvo in drugo letalo sta bili ob 7.50 že na polovici poto med Ismailom in Bahreinom v Perzijskem zalivu, okrog 1100 km daleč od izhodne točke. Tretje letalo pa je bilo ob 6. zjutraj na 29. stopnji 50 minut severne širine ter 38. stopnji vzhodne dolžine. Po nadaljnjem poročilu je bilo prvo letalo ob 9.55 na 27. stopnji 55 minut severne širine in na 40. stopnji 46 minut vzhodne dolžine ter je letelo z brzino 175 milj na uro.

LONDON, 7. nov. AA. Po zadnjih vesteh, ki jih je dobilo letalsko ministrstvo so trije bombniki, ki hočejo potolči svetovni rekord v poletu brez pristaneka na progi Anglija—Avstralija, sedaj približno 100 milj zapadno od obrežja otoka Bornea. Če bodo letala nadaljevala polet s hitrostjo 240 km na uro, tedaj bo rekord zboljšan za 2 uri.

Nova italijanska svetnica

RIM, 7. nov. AA. Včeraj popoldne je bila v baziliki sv. Petra po običajnem svečanem opravilu proglašena za svetnico italijanska sestra Maria Giuseppina Roselli, ki je v preteklem stoletju živel v Savonij in ustanovila red sester usmiljenih Matere božje. Sv. oče Pij XI. je prišel v baziliko malo pred poldnevom, kjer je v navzočnosti 21 kardinalov odslužil sv. mašo na čast novi svetnici. Nato je savonski kardinal — škof prečital vernikom vest o kanonizaciji in jim podelil blagoslov z Najsvetejšim.

Borzna poročila

Inozemske borze
Curli, 7. novembra. Beograd 10, Pariz 11.745, London 20.9925, New York 441, Bruselj 74.575, Milan 23.20, Amsterdam 239.85, Berlin 176.55, Praga 15.15, Varšava 62.75, Bukarešta 3.25.

Kovačič obsojen na pet mesecev strogega zapor — Deloma spoznan za krivega — V večini točk obtožnice je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen

Ljubljana, 7. novembra. V soboto zvečer je bilo zaključeno dokazno postopanje proti magistratnemu nadoficijalu Franu Kovačiču. Po kratkem posvetovalju je predsednik senata g. Ivan Brelih naznanil, da bo sodišče sodbo razglasilo v ponedeljek ob 8.30. Obtožnica je tako odšla domov nekoliko razočarano, kajti večina publike, ki je v soboto popoldne napolnila senatno dvorano, je prišla zaradi tega, da bi si slušala na svoja ušesa sodbo.

Nad 40 priče je senat zaslišal med pravo v petek in v soboto. Kakor smo poročali, se je Kovačič zagovarjal, da ni oškodovalec mestne občine niti za paro, priznal pa je, da je »na svojo roko« delal kot nekakšen zasebni podjetnik, pri čemer je uporabljal svoje preparate in svoje orodje pri desinekcijah. Okrog 35 desinekcij je Kovačič opravil kot zasebni podjetnik. Trdil je, da je njegov šef dr. Rus vedel za to, nadalje je priznal, da je knjige zavora za desinekcijo vodil površno, ker ni ugotovil vse sproti vpisovati.

Po izjavah številnih prič je bila slika o obtoženci krivično za spoznanje bolj jasna. Sicer so prišle številne priče, ki so zahtevale odškodnino od Kovačiča, ker so plačale zadeseinsekcijo, pa so bile mnenja, da bi jim moral Kovačič zastopati razmeriti stanovanje. Najbrž te stranke ne bodo dole odškodnine, kajti za brezplačno desinekcijo bi se morale pobirati od pravem času. Kovačič je izjavil, da je dostratkar svetoval strankam, naj se obrnejo na mestni fizikat in prosijo za brezplačno desinekcijo. Na dani je bilo, da je večina prič, ki so zahtevale povrnitev denarja, katerega so plačale Kovačiču, hotela samo izkoristiti priliko. Ljudje, ki so plačali po 300 in 400 din, morda res težko in na obroke, so zvedeli, da je Kovačič »manipuliral«. Najbrž so bile vse priče zaslišane med preiskavo na magistratu, kjer so jim rekli, da niso plačali magistratu ničesar, pač pa je Kovačič njihov denar pobasal v svoj žep, zato so se zdaj stranke oglašle in zahtevale povrnitev denarja.

Zanimivejše je bilo pričevanje mestnega uradnika Milana Florjančiča, ki je izjavil, da je po naročilu mestnega knjigovodstva nekoč pregledal knjige desineksijskega zavora in ugotovil razne pomote. Knjige je Kovačič vodil zelo primitivno. Nerednosti in napake v knjiženju je Kovačič opravičil s tem, da je bil obremenjen z delom in je naknadno vpisoval v lističe v poslovne knjige. Florjančič je o vsem, kar je ugotovil, poročal svojemu šefu. Pozneje je sam prišel v preiskavo zaradi desineksijskega zavora. Na dan so prišle vse manipulacije in Florjančiču so očitali, da ni pregledal dovolj natančno knjig in je hotel Kovačiču pomagati ali vsaj prikriti Kovačičeve manipulacije. Seveda se je naposled izkazalo, da Florjančič ni imel prav nobene stika s Kovačičevimi zadevami, saj Kovačiča ni niti dobro poznal.

Dve priče je obtožnico poslušalo s posebno pozornostjo, in sicer vodjo mestnega kontrolnega urada Alojza Pippa in šefa mestnega fizikata dr. Mavricija Rusa. A. Pipp je pojasnjeval, kako se je revizija knjig izvršila in kako je kontrolni urad razkril manipulacije. Mestni kontrolni urad je ugotovil mnogo, a vendar je moral državni tožilec po obširnem izpraševanju ugotoviti, da se dejansko ne da ugotoviti, koliko denarja je obtoženec obdržal za sebe. Kontrolni urad je izjavil, da je Kovačič določeno vsoto utajil, ker je vse kazalo na to in ker je tako »izgledalo« ter še danes tako »izgleda«, striktnih dokazov za utajo pa tudi kontrolni urad ni mogel doprinesti. Kovačič je priznal, da je opravil desinekcije na svojo roko in je bil potemtakem konkurenca podjetja, katerega je vodil kot mestni uslužbenec. Predložil je račune za blago, katerega je sam plačal, kontrolni urad vseh teh računov pri določanju vsote, za katero je bila občina oškodovana, ni vpošteval. Alojz Pipp je izjavil, da bi zahteval precej časa in posebnega računa, da bi ugotovili, koliko je Kovačič plačal iz svojega za porabljenega blaga. Kontrolni urad tudi ni upošteval razna dejstva v teku preiskave, zaradi tega gradivo, ki ga je nudil sodišču, ni absolutno nesporno dokazno gradivo za krivdo.

Dr. Mavricij Rus je zanikal, da bi vedel o Kovačičevem privatnem delu. Neki časopis je poročal, da mestno knjigovodstvo ni nič vedelo o poslovanju zavora. To trditve je dr. Rus zavrnil, češ da je vedno poročal na sejah o poslovanju. Kovačič se je otrsela ljudji, ki mu jih je dr. Rus hotel dodeliti v pomoč, da bi si razdelili delo. Dr. Rus je imel vtis, da je Kovačič pač človek, ki hoče pokazati, da je nenadomestljiv. Odločno je dr. Rus zavrnil Kovačičevo trditve, da mu je ponudil 30.000 din, če prekliče, kar je izpovedal med preiskavo. Dr. Rus je tudi s številskimi dokazali, da cene za desinekcije in nagrade niso bile pretirane. Neki časopis je napisal, da bi morali začeti postopati proti dr. Rusu, ker je navajal cene. Dr. Rus je popolnoma zapupal Kovačiču in je bil sicer z njegovim delom zadovoljen. Zdej se Kovačič pač poslužuje pravice, da govori neresnico, da bi se docela razbremenil, ko skuša krivdo zvaliti tudi na svojega šefa dr. Rusa.

Davi zanimanje za sodbo ni bilo veliko. Publika se ni ravno gnetla v dvorani. Predsednik senata Ivan Brelih je predčital sodbo, katero je Kovačič poslušal ravnodušno. Razsodba je spoznala Kovačiča za krivega v nekaterih točkah obtožnice, v večini točk pa je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen.

Za krivega je bil spoznan v 18 primerih pod prvo točko obtožnice, da je vpisal v blaginjsko knjigo desineksijskega zavora manjše zneske kot vplačilo in si je pridržal zneske po 50 in več dinarjev, skupaj 3800 din. Za krivega je bil spoznan nadalje, da je vpisal v službene knjige neresnične činjenice, ko je v 12 primerih inkasiral denar, v knjige pa vpisal, da nosi breme mestni zaklad zaradi siromašnosti strank. V teh primerih je bil spoznan za krivega samo zaradi vpisa neresnične vsebine v uradne knjige, ne pa zaradi utaje denarja. Nadalje je bil spoznan za krivega še v dveh primerih, ko je inkasiral več kot je vpisal in si pridržal 25 in 50 din. Kriv je

tudi končno, ker je prodal ali odstopil steklenice, ki so bile last desineksijskega zavora. To so štiri točke obtožnice, v katerih je bil Kovačič spoznan za krivega, glede ostalih 6 točk pa je bil oproščen. V teh primerih je zakrivil zločinstvo utaje in zločinstvo zoper službeno dolžnost ter se obsoji po § 319.1 in 397.1 k. z. z upoštevanjem olajševalnih okoliščin na 5 mesecev strogega zapor in na izgubo častnih pravic za 2 leti. Vsota utajenega denarja znaša okrog 8000 din. Povprečnine mora plačati 500 din, ki je izterljiva. Všteje se mu preiskovalni zapor od 8. marca do 26. marca 1937. Mestna občina in ostali se glede svojih zahtev po odškodnini zavrnejo na pot civilne pravde.

Po vsem gradivu se je sodišče prepričalo, da je bilo poslovanje zavora za desinekcijo zelo enostavno in domače in brez prave kontrole, kakršna bi morala biti pri takem zavoru. Vse knjige in poslovanje je vodil obtoženec, ki ima za to zadostno izobrazbo. Radi slabe kontrole pa se mu je naravnost vsiljevala prilika za zlozrabe.

Tesni včerajšnji izidi v ligi V IX. kolu sta priredili presenečenje Ljubljana in Spartak, ki sta se z gostovanjem vrnila neporaženi

Ljubljana, 7. novembra. Ligaško prvenstveno kolo se je zavrtelo za obrat dalje. Še po dve tekmi imajo udeleženci in jesenskega dela bo konec. Včerajšnja nedelja je prinesla na vseh frontah zelo ogorčene borbe, posledica so bili tesni rezultati. Prvenstvena tablica se je ponovno nekoliko spremenila, vendar le v srednjem in spodnjem delu. Bask je z neodločnim izidom zamenjal mesto z Jedinstvom, sledi sarajevska Slavija, na zadnje mesto pa je klub temu padla Ljubljana, ker je njen tekmelec Spartak presenetljivo dobila v Varaždinu obe točki in z boljšo razliko golov zasedla predzadnje mesto.

Po seriji nespelovih Ljubljani nismo dali prevelikih nad za njeno srečanje v Beogradu z Baskom. Zaigrala je z veliko voljo in čeprav je v tehničnem pogledu pokazala marsikatero pomanjkljivost, se ji je nasproti nerazpoložnemu Basku posrečilo rešiti točko. Morda je k neodločnemu izidu pripomogla majhna sprememba v moštvi — v napad so postavili starega Hasla. — Igra je bila v prvi polovici odprta, vendar so bili napadi gostov nevarnejši in bi prav lahko zmagali, če bi izkoristili vse možnosti, ki so se jim nudile. Prvi gol je zabila Ljubljana po Jančiču, ki je izkoristil lep predložek Erberja. Kmalu nato je Bask izenačil po Sariču. Rezultat se po odmoru ni spremenil in je ostalo pri 1:1.

Skopljanski Gradjanski je nudil kot gost Jugoslaviji močan odpor, moral pa je končno kloniti večji rutini in se je vrnil domov poražen z 0:2. To tekmo je prav dobro sodil g. Čamerlik iz Ljubljane.

Ljubljančani so imeli svoj nedeljski program Na Večni poti še nikoli ni bilo zbranih toliko ljudi kakor včeraj

Ljubljana, 7. novembra. Bolje bi Ljubljančanom ne mogli ustrediti, kakor so jim včeraj z dirko na Večni poti. Tako so ljudje lahko opravili vse hkrati: sprehodili so se ter naužili svežega, gozdnega zraka, ki je bil sicer rahlo parfimiran s plinom izgorjelih goriva, bilo je pa tudi dovolj živčne hrane, še več kakor bi je jim mogel nuditi razburilji film. Zato se nam ne zdi največji dogodek dirka sama z vsemi svojimi dramatičnimi epizodami ter nesrečami, temveč izredna udeležba meščanov na nji. Mirno lahko trdimo, da na Večni poti ni bilo še nikdar zbrano toliko ljudi kakor včeraj. Niti v dobi slavnega knajpanja v Mostecu...

Čeprav se je dirka začela že pred 15. in čeprav je iz mesta precej daleč na Večno pot za Rožnikom, so bile velike množice ljudi vzdolž vse dirkalne proge že pol ure pred začetkom. Mnogi ljubitelji sporta najbrž niso niti košili, saj so se zbirali na Večni poti že dopoldne ter obdvojali dirkače pri treningu. Motorji so začeli pti že ob 8. in hrust in prenehal vse dopoldne. Ljudje so imeli zato že dopoldne dovolj zabave ter so lahko pozabili na jed in druge potrebe. Pri nas je bilo potrebna propaganda za motorizem, ki ga v drugih državah, kjer so cele armade motociklistov, pospešujejo z vsemi silami. Včerajšnja dirka je v propagandnem pogledu dosegla najboljši uspeh, saj je bila dogodek, ki je razgalil vso Ljubljano in privabil velike množice tudi iz drugih krajev. Zato je prav, da o dogodku ne poročajo samo sportni reporterji. Kjer se zbira množice, se morajo zbirati tudi novinarji.

Največ ljudi se je zbralo na prvem startu, osonce drugem cilju ob igrišču »Fononije« blizu Mosteca. Tam je tudi bilo največ prostora za gledalce, ker je na levi travnik, na desni pa igrišče. Množica je oddale bolj naraščala, ker so ljudje hoteli biti na cilju ob koncu. S tem pa ni rečeno, da ni bilo gledalcev ob prvem cilju, osonce drugem startu pod Rožnikom ob strelišču. Tam je sicer bilo manj prostora in oesta je v zaseki, da številni gledalci ne pridejo lahko vsi na svoj račun. Toda ob Večni poti res ne manjka dreve; kadar ni bil zadovoljen na tleh, na pobočjih ob cesti, je lahko splezal na prvo drevo... Majši gledalci, ki sicer navedli disalo nogomet, so včeraj manifestirali svojo sportno pripadnost na smrekah in hrastih vzdolž vse dirkalne proge.

Na obeh startih osonce cilju so bili montirani zvočniki, toda glas napovedovalca je povsem zanemarljivo, ko so začeli peti in grmeti motorji. Nepota je bilo res mnogo, a nikakor ne za prazen nič. Zdelo se

potreboval je denar za odplačevanje posojila, s katerim si je sponzil hišo. Poslovanje je držal bolj tajno in se je zagovarjal, da mu je tako veljal šef. Vse je sam delal in tudi sam inkasiral. Sodišče Kovačiču ne verjame, da mu je šef ukazal, naj bo poslovanje zavora strogo tajno. Kovačič je bil dodeljen mestnemu podjetju in je zaradi tega izvršil uradne utaje. Vse utaje skupaj je sodišče smatralo za eno dejanje. Z lažnimi vjizbami je samo kril utaje, gre torej za idealen stik dveh kaznivih dejanj. V kolikor je bil obsojen, mu sodišče v zagovoru ni verjelo, ker je med preiskavo drugače pojasnjeval svoje postopanje. Olajševalne okoliščine so bile, da ni bil kaznovan, da je deloma priznal, da mora skrbeti za družino, da je škodo deloma poravnal in da ni bilo prave kontrole poslovanja, kar ga je zapeljalo.

Glede ponarejanja podpisov strank sodišče ni moglo obsojiti Kovačiča, ker podpisov ni ponaredil, ko je sam poslal denar v imenu strank občini. Sodišče je vsaj deloma verjelo zagovoru, da je Kovačič uporabljal svoje blago, ko je na svojo roko delal in si je pridržal razne zneske. Denar ki ga je dvignil v Mestni hranilnici, ni bil last mestne občine in mu je šef te dvige dovolil. Glede potrdila za dr. Rejo mu je verjeto, da je ravnal v dobri veri. Glede provizij, ki jih je dobil od Budne, ga je bilo oprostiti v dvomu, ker priča ni bila dovolj verodostojna.

Branilec dr. Pegan si je pridržal rok za vložitve priziva in revizijo proti sodbi.

druge so brezposelnost in so bile skoraj prej sreča. Tako je n. pr. Virgil Kavčič iz Rožne doline (član Hermes), ko je peljal proti drugemu cilju ispod Rožnika, v veliki hitrosti, ne da bi mogel pravilno zavrti na prvem ostrem ovinku, zavozlil s ceste v grmovje. Pripovedoval je, da se je instinktivno pripognil in stisnil glavo med ramena kolikor se je dalo. Tako je peljal skozi grmovje 6 metrov, ne da bi se mu kaj zgodilo. Tudi motor ni mnogo trpel. Smolo je imel tudi dr. Hribar, ali, če hočete, srečo. Ko ga je zaneslo na ovinku, je tako spretno odskočil z motorja, da sta ostala oba cela.

Nesreče, ki so pri dirkah skoraj neizogibne, so polcasale, da tekmovalci niso bili lahki. Na nekaterih ovinkih cesta ni dovolj napela za velike hitrosti. To kaže prav Staričev primer; Starič je sicer eden najboljših dirkačev na ovinkih.

Nezgode dirke niso ovirale mnogo in bila je končana celo trideset ure prej kakor so računali. Tekmovalci so v splošnem zadovoljni s svojimi uspehi. Zadovoljni so tudi prireditelji z izrednim moralnim uspehom prireditve. In končno je zadovoljno občinstvo; Ljubljančani so imeli včeraj res lep nedeljski program.

Film »Tamara« v kinu Slogi

Ljubljana, 7. novembra. O filmu »Tamara« je pisal z navdušenjem in občudovanjem ves svet. Francozi so si to umetnostno dovršene igre in režije v stilu Hudožestvenikov postavili nemilostiv spomenik! Ne le v Parizu, na Češkem, v Nemčiji in v drugih evropskih centrih, temveč tudi pri nas v Beogradu in Zagrebu je imel ta film tak ogorčen uspeh, da je bil po cele tedne na programu velikih kinematografov. »Tamara« je prikaz velike požrtvovalnosti, ki jo razvije žena, kadar gre za moža, katerega ljubi, je pa tudi prikaže ogorčene borbe za moža, ki ga z nadčloveško močjo in silo vse ovirne in zaplete samo, da si osvoji ženo, katero ljubi. Divni prizori, polni hrepenja in erotike! Ljubezni in razočaranja. Neopazna je nadalje scena, ko si potomec starih in slavnih mongolskih borec sam izreče sodbo za greh in umirajoč prosí za odpuščanje, ker po svoji miselnosti in po tradicijah svojih prednikov ni našel drugega izhoda. Kdor ni mogel častno živeti, ni častno umre, — s tem izrekom je šel v smrt Grigorij, ko je uvidel svoj obupni položaj. Kraina vsebina edinstvenega filma, čigar dejanje se godi na meji Sibirije in Mongolije na prostirah ruskih stepov, bo očarala vsakega gledalca. Očarale pa ga bodo tudi lepe pesni ruskih zborov, ki so sodelovali pri snemanju tega odličnega filma. Film je izšel po romanu Andreja Cuela s prvotnimi igralci, od katerih se odlikujeta zlasti nosilca glavnih vlog Victor Franca in lepa Vera Koren.

Film bo igran v kinu Slogi od torka do vključno petka. Zato moramo občinstvo opozoriti, naj si to delo čim prej ogleda. Žal ne bo nikomur, pač pa bo obžaloval vsak, ki si filma ne bi ogledal, da je izpustil baš največje in najodličnejše delo francoske filmske produkcije. Ker je zanimanje in povpraševanje za filmom že danes precejšnje in je od jutri naprej pričakovati navala na blaginjo, priporočamo cenj. občinstvu, da si nabavi vstopnice v predprodaji.

Vlom v bočko restavratorijo

Poljčane, 6. novembra. Včeraj smo poročali o odhodu restavratorja z Boča Planinske restavratorije je bila po njegovem odhodu brez oskrbnika in nadzorstva, kar je dalo priložnost za vplom. To, kar so nekateri pričakovali, se je prej zgodilo, kakor so mislili.

Neznani vplomec, je opravil svoje delo ponači. Odstranil je železni zapor s prednjih vrat in prišel tako v restavratorijo. Tam je odprl predale in vse prebrskal. Hotel je tudi v klet, kjer je še ostalo nekaj vina, pa je bil zato še premalo prijavljen. Vsekakor pa bo ta ali kdo drug skušal to doseti slej ko prej, če bo vedel, da v poslopiju ni nikogar. Obveščena podružnica SPD Poljčane je vst oplo vromu sporočila orožništvu, ki za vplomec pridno polzveduje. Ugotovila je dalje dejanski stan ter odredila, dokler upravni odbor ne namesti stalnega oskrbnika, namestitev začasnega varuha planinskih postojank na Boču. Ta vplom je potrdil mnenje nekaterih, da mora biti bočka restavratorija tudi pozorni oskrbovanja, sicer jo bodo do spomladi popolnoma izropali.

Požar v Radečah

Radeče, 6. novembra. V petek ponoči je bilo močno ožarjeno nebo. Iz Radeč se je videl odsev večjega požara v smeri Piatnikovih papirnice. Zupanc dr. Poppe je prišel klicati načelnika tukajšnje gasilske čete g. Roberta Premerešča, da gori na Starem dvoru, oddaljenem najmanj uro hoda od Radeč. Če je ožarjeno nebo kmalu zopet zatemnelo, se je splošno domnevalo, da je zopet polarni sij, v resnici pa je to tal pogorelo gospodarsko poslopje posestnika in Piatnikovega tovarniškega delavca Kmetiča Ferdinanda, ki si je jedva postavil svojo novo hišo, poleg pa hlev s šupo in kozolecem.

Kako je nastal požar, nihče ne ve. Lastnik hiše se je odpravil baš k počitku. Nenaodoma pa ga je zbudila iz polna močna svetloba. Vstal je in pogledal skozi okno. Zaprčepčala pa je bil, ko je videl, da mu gori hlev, pod in kozolec. Hitro je tekel v hlev reševati, kar bi se dalo. Na pomoč so prihiteli tudi sosedje, ki so pomagali gasiti, pred vsem pa so skušali omejiti požar, ki je že ogoržal hlev in kozolec bratov Piatnikov. Ognjeni zublji so se dvigali visoko v zrak in veter je raznašal iskre daleč naokoli, zato so imeli reševalci dosti dela.

Čeprav so gasili tovarniški delavci z vso vmeno, se jim vendar ni posrečilo rešiti hleva, v katerem je bilo zelo veliko sena in stetje, ki je vsa zgorela. Enako je pogorel tudi pod. K sreči ni bilo v hlevu živine in prašičev, sicer bi tudi ti zgoreli. Škoda je precejšnja, in ni znano, če je krita z zavarovalnico. Pogorelec je šel pred kratkim prodal svoje posestvo trgovcu g. Vilku Gračnerju na Jagnjenici. Z izkupičkom pa si je napravil skromno domačijo, s tem da je sezidal novo hišo, hlev,

pod in kozolec. Razen hiše mu je uničil požar vse. Na kraj požara so prišle tudi naše varnostne oblasti, ki so ugotovile dejanski stan, a zdaj polzvedujejo za morebitnim požaralcem.

Beležnica KOLE DAR

Danes: Ponedeljek, 7. novembra katoličani: Engelbert, Zdenko

DANAS NJE PRIREDITVE
Kino Matica: Manuela, matineja »Bul-falo Bill« ob 14.15

Kino Sloga: Kraljica zračnih višav
Kino Union: Glasba za Tebe
Kino Moste: »Plavi dinamit« in »Lord Nelson«

Kino Slika: Kdo je kriv?
Slavnostni koncert Glasbene Matice ob 20. v veliki unisoni dvorani

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marjin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 7. novembra: zaprtlo
Torek, 8. novembra: zaprtlo
Sreda, 9. novembra: Izsljena ženitev, Ljubezno-zdravnik, Red B

Cetrtek, 10. novembra: Brezov gaj, Premiera, Premierski abonma
Petek, 11. novembra: zaprtlo

Sobota, 12. novembra: Potopljani svet, Red A

★

Drama pripravila premiero angleške komedije »Brezov gaj«, ki jo je napisal znani pisatelj Priestley. Delo je sijajno napisano ter je izvrstna detektivska komedija z vsem angleškim humorjem. Zrežiral bo delo režiser Kreft. V posameznih vlogah bodo nastopili: Nablocka, P. Juvanova, Levarjeva, Levar, Danes, Sever, Potokar, Jerman in Presetnik. Premiera bo v cetrtek 10. t. m. za premierski abonma.

OPERA
Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 7. novembra: zaprtlo
Torek, 8. novembra: Aida, Premierski abonma. Gostuje ga. L. Karana

Sreda, 9. novembra: Na sinjem Jadranu, Red Sreda

Cetrtek, 10. novembra: Poljub, Red Cetrtek

Petek, 11. novembra: zaprtlo
Sobota, 12. novembra: Don Kihot, Premiera, Premierski abonma

★

Premiera Massenstevne opere »Don Kihot« bo v soboto, 12. t. m. »Don Kihot« je komična opera v petih dejanjih, ki jo je napisal na podlagi znanih dogodivščin Don Kihota in njegovega sluga Massenstev, najgenialnejši in najplodovitejši francoski skladatelj. Njegova glasba je fino poudarjena in izredno melodiozna. Zato je to delo stalno na opernih repertoarjih. V celem delu so prav za prav tri glavne vloge, ki jih bodo izvajali: lepa Duleineja — ga. Kogejeva, Don Kihot — g. Primožič in njegov sluga — g. ravnatelj Betto. V ostalih vlogah so zaposleni: gg. Ribičeva, Heybalova, Sancin in Marček. Dirigent: kapelnik štrifot, režiser: R. Primožič.

Iz Celja

— Celje je dobilo novo telefonsko centralo. Na celjski pošti so v soboto zvečer demontirali dosedanje iztrošeno telefonsko centralo, ki je bila do ustanovitve mariborske avtomatične telefonske centrale v obratu v Mariboru in nato instalirana v Celju. Namesto dosedanje centralo so instalirali prejšnjo zemunsko telefonsko centralo. Dočim je dosedanja centrala po prevratu dobavila Nemčija na račun reparacij, je na novo instalirana centrala poljskega sistema. Izgleda torej, da Celje v doglednem času še ne bo dobilo nujno potrebne avtomatične telefonske centrale.

— SK Celje: SK Jugoslavija 12:0 (4:0) Za to prvenstveno tekmo je sicer veljalo Celje za favorita, vendar pa ni nihče pričakoval tako katastrofalnega poraza Jugoslavije. Moštvo Jugoslavije, ki je pretok nedeljo po lepi in odlični igri zasluženo zmagnalo nad Atletiki, je včeraj povsem odredilo. Tekma je bila na glaziji ob prisotnosti okrog 300 gledalcev. Moštvo SK Celja je bilo za razred boljše od Jugoslavije ter je predvajalo lepo in učinkovito tehnično in kombinatno igranje. Igralo je z elanom in je temeljito izkoristilo številne lepe prilike. Jugoslavija je nudila prvih 15 minut povezano igro in je uprizarjala krepke akcije proti celjskemu голу. Ko pa je v 13. minuti zastreljala enajstmetrovko proti Celju, je popustila in se začela šal posluževati preostre igre, ki je sodnik ni znal preprečiti. V 20. minuti je Filipović po lepi kombinaciji potresel mrežo Jugoslavije. V 25. minuti je Zupanc iz enajstmetrovke povisil na 2:0, v 28. minuti pa je isti igralec povisil na 3:0. V 40. minuti je Dobrajc iz daljave 20 m potresel gol Jugoslavije. Po odmoru je Bajramović v prvih sekundah izvedel krasno soloakcijo od arede igrišča, preigraval vse nasprotnike in povisil na 5:0. Jugoslavija je docela popustila. Vse drug polčas ni odala niti enega strela na celjski gol in se je umaknila v defenzivo. Pol ure je z uspehom odbijala napade Celja, potem pa je bilo njenih moči konec. Celje je postalo absolutno gospodar položaja in je v 14 minutah sedemkrat potreslo mrežo Jugoslavije. Strelci so bili: Dobrajc v 31., 39. in 42., Bajramović v 33., 40. in 45. minuti ter Potekal v 34. minuti. Sodil je g. Reinprecht objektivno, a zelo površno in vse premalo strogo. V predtekmi je mladina SK Celja premagala mladino SK Jugoslavije s 3:1 (1:0).

— Svojevrsna smrtna nesreča. V nedeljo dopoldne so vozili uslužbenci avto-prevoznika g. Josipa Kovača iz Trčica s tovornim avtomobilom prejo iz Maribora proti Trzinu. Avto je šofiral 30letni Anton Švajger, ki je bil kot šofer zaposlen pri g. Kovaču. Na cesti med Vranskim in Trojanami se je pojavil defekt na motorju. Švajger je izstopil, da bi pogledal, kje je napaka, drugi šofer Sadnikar pa je vozil počasi dalje. Švajgerju je nenadno spodarilo in je padel pod avtomobil. Kolesa so šla čez Švajgerja ter mu zmečkala dimlje in mu zdrobila desno nogo, ki se mu je obenem tudi zlomila v stegnu. Zdravnik g. dr. Šerko z Vranskega je nudil prvo pomoč in je bil ves čas pri zavesti, takoj prvo pomoč in ga odpeljal s svojim avtomobilom v celjsko bolnico. Švajger pa je takoj po prevozu, okrog 9.48, indihnil. Zaprčepčala žena, s katero se je šel pred kratkim poročil.

ROBERT STOLZOVA OPERETA

GLASBA ZA TEBE

Danes predstave ob 16., 19. in 21. uri! — Dopoldanska predstava odpade!

Magda Schneider — Hans Sühner — Paul Kemp — Fritz Imhof. Film prijatelja razvedrila, sladkih melodij in duhovite komike.

KINO UNION

TELEFON 22-21

DNEVNE VESTI

— Konferenca industrijev. V četrtek 10. t. m. bo v Novem Sadu konferenca industrijev iz vse države. Na dnevnem redu je med drugim vprašanje javnih dobav, fiskalne obremenitve industrije in programa njene proizvodnje.

— Revizija trgovske pogodbe s Češkoslovaško. Češkoslovaška vlada namerna revidirati skoraj vse trgovinske pogodbe s tujimi državami, toda šele potem, ko bo urenila vsa sporna vprašanja z Madžarsko in ko bo izvoljen novi prezident. Najprej prideta na vrsto novi trgovinski pogodbi z Jugoslavijo in Rumunijo. Po novi pogodbi obseg zunanje trgovine med obema državama ne bo mnogo skrčen. Češkoslovaška ne bo več kupovala naše prašice, koruzo, tobak, rudnine, les in pšenice in še nekaterih drugih pridelkov, pač pa bo še kupovala od Jugoslavije nekatere druge sirovine.

— Gozdove sekajo pri nas neumljeno. V Beogradu so zborovali v soboto gozdarski zvičaniki, ki jih je v naši državi okrog 4.000. V imenu Jugoslovenskega gozdarskega združenja je govoril šef personalnega oddelka v ministrstvu za gozdove in rudnike Bora Nikolić, ki je opozarjal na ogromno škodo zaradi neracionalnega sekanja gozdov. Če pojde tako naprej bomo ostali v 20 do 30 letih brez večjih gozdov. Potrebna bi bila čim živahnija propaganda, da se prepričajo ljudje, koliko škode imata narod in država s takim sekanjem gozdov, kakor ga vidimo v naši državi zadnja leta.

— Zborovanje učiteljev JUU. Sresko društvo JUU se zborovalo v soboto, 12. t. m. ob pol 9 v prostorih Narodnega doma v Kranju. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Klavora Adolfa; referat: Ivan Cankar (ob 20 letnici njegove smrti). 3. Tajniško poročilo. 4. Poročilo o banovinski skupščini (Rant Franc). 5. Poročilo o državnih skupščini. 6. Blagajniško poročilo. 7. Predlogi in razgovori. Ker se je v tekočem letu dosloilo v kranjski srez veliko novih učiteljev, se naprošajo, da vstopijo v naše društvo. Naj ne bo v našem srezu učitelja, ki ne bi bil član naše velike stanovske organizacije. Ker bo na tem prvem zborovanju obenem tudi letna skupščina, se naproša članstvo, da se zborovanja udeleži v čim večjem številu.

— Sresko učiteljsko društvo JUU v St. Lenartu v Slovenskih gorah bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto 12. t. m. ob 9 v St. Lenartu v Slovenskih gorah z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Poročilo o skupščinah. 3. Poročilo upravnega odbora. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Spopolnitev odbora. 6. Proračun za šol. leto 1938/39. 7. Slučajnosti. Novinci se naprošajo za vstop v organizacijo. Solški upravitelj se naproša, da sporoči imena na šoli nameščenega učiteljskega sodelavca glede članstva. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— Vreme. Vremenski napoved pravi, da bo jutraj megleno, čez dan večinsoma jasno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Dubrovniku 22, v Splitu 20, na Rabu

skih potrebščin za učence po učiteljih. Često se namreč dogaja, da učitelj naroči knjige ali zvezke za ves razred ter mu morajo učenci prinesiti denar. Zveza opozarja vsa združenja, da ji morebitne take primere s točnimi podatki takoj sporoče.

— Slovenska sekcija Jugoslovenske ženske zveze javlja, da je za občni zbor Jugoslovenske ženske zveze, ki bo od 13. do 15. novembra v Beogradu, dovoljen dopust učiteljicam osnovnih in srednjih šol z odlokom prosvetnega ministrstva z dne 29. oktobra pod št. II. 33/414 za 13., 14. in 15. november, ne veteši čas potovanja; nastavljenkam ministrstva socialne politike in narodnega zdravja od 11. do 17. novembra z odlokom tega ministrstva z dne 29. septembra 1938, pod št. 16.257. Prav tako je dovolilo dopust svojim uradnicam ministrstvo trgovine in industrije.

ZA JESEN -
ANGLEŠKO.
ČEŠKO
SUKNO!

— Nov grob. Včeraj je po kratki težki bolezni umrla v Ljubljani soproga stavca Narodne tiskarne ga. Zora Vizjak, roj. Ferfila. Pokojna je bila izredno dobra blaga žena. Poleg težke prizadetega soproga zapušta hčerko. Njena smrt pomeni za oba najhujši udarec. Poleg soproga in hčerke jo bodo težko pogrešali vsi, ki so jo poznali. Pogreb bo jutri ob 15 izpred mrliške veže splošne bolnice na pokopališče na Viču. Bodi ji lahka zemlja, žalujočim svojem iskreno sožalje.

— Vreme. Vremenski napoved pravi, da bo jutraj megleno, čez dan večinsoma jasno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Dubrovniku 22, v Splitu 20, na Rabu

terem jo prosi odpustanja, če da drugače ni mogla storiti, ker ji je bilo stvičenje pretežko. Drugo poslovilno pismo je naslovila na svojega fanta. V njem pravi, da ga neizmerno ljubi, on ji pa tega ni verjel. Svojo ljubezen mu je hotela dokazati s smrtjo. Dragico so našli na bregu Save in so jo hitro prepeljali v bolnico, kjer pa je kmalu v silnih mukah izdihnila.

— Unučič še vedno straši. O zloglasnem potepuhu in vlomilcu Janemu Unučiču, ki ogroža ljudi in tujo lastnino v okolici Krškega in Brežic, smo že večkrat poročali, da so mu orožniki na sledu. Po vlomih okrog Krškega se je umaknil v Zagreb, kjer se je skrival samo nekaj dni, nato pa živel nekaj dni menda v okolici Ljubljane, a se je sedaj spet pojavil blizu Cerkelj na Dolenjskem. V soboto je vlomil zopet v Dornovem pri Leskovcu, kjer je ukradel posestniku Francu Venetu več posteljne odevi, veliko moške in ženske obleke, dve pleteni košari in nekaj žganja, v skupni vrednosti nad 5000 din. Unučič je 32 let star in je bil rojen v Mörsu v Nemčiji, pristojen pa je v Velike Poljane pri Skočjanu.

— S sekro ubil očeta. Krvava družinska tragedija se je odigrala v vasi Gorisko blizu Čakovca. 16letni Franjo Lepovas je s sekro ubil svojega očeta Ivana. Zanje 3 mesece je oče poplaval in kadar je bil pijan, je grdo ravnal s svojo ženo in otroki. Večkrat so morali prenočiti pri sosedih ali pa v hlevu. Zanje dni, ko je imel nekaj več denarja, so postale razmere v hiši še neznošnejše. V petek zvečer

je zopet pretepel ženo ter jo zapodil z otroki vred iz hiše, potem je pa odšel v kremo. Ko je prišel proti jutru domov, je najstarejši sin pograbil sekro, s katero je hotel pijani oče navali na družino. Udaril ga je trikrat po glavi in ga ubil.

— Nesreča nikoli ne počiva. V bolnico so včeraj popoldne prepejali 46letnega posestnika Matevža Žagarja iz Iške vasi, ki ga je konj brcnil v glavo. Žagar ima razbito čeljust. 31letnemu mehaniku Janku Grašiču iz Ljubljane je pri delu padel na desno nogo težak motor in mu je jo zlomil. 10letni čevljarjev sin Valentin Kalteneker iz Križ pri Trzinu je včeraj prišel pod motočikel, ki ga je podr, da je dobil hude poškodbe po životu. Na včerajšnji motočiklistični dirki na Večni poti so se poškodovali trije tekmovalci. Z motornega kolesa je padel prvak naših motočiklistov Ludvik Starič, ki se je poškodoval na desnem kolku. Pri dirkah pa sta se poškodovala še 29letni Ivan Vukelič iz Zagreba in pa 31letni Slavko Planinc. Oba imata manjše poškodbe po životu.

Iz Ljubljane

—lj Veterinarski inšpektor Alojzij Pavlin umrl. Srečal je na svojem domu v Pletersnikovi ulici za vedno zatisnil oči veterinarski inšpektor g. Alojzij Pavlin. Pokojnik je bil rojen l. 1869 v Kranju, kjer je študiral gimnazijo, po gimnazijskih študijah se je pa vpisal na veterinarsko fakulteto na Dunaju. Kod mlad živinozdravnik je služboval v raznih krajih Slovenije in postal kmalu po prevratu šef veterinarskega oddelka pri bivši pokrajinski vladi in kasneje pri oblastni samoupravi ter pri banovini. Pokojnik je bil priznan strokovnjak in zlasti preizkušen poznavalec konj in plemenite živine, zato ga je tudi državna oblast vedno pritegnila k nakupom v inozemstvu. Za svoje zaslug je bil dvakrat odlikovan in sicer z redom sv. Save III. in IV. stopnje. Ko je pred nekako petimi leti stopil v zaslužni pokoj, je kmalu pričel bolehati in ga je sedaj smrt rešila trpljenja. Pogreb bo jutri ob 16 iz hiše žalosti v Pletersnikovi ulici 4. Bodi ohranjen plemeniti pokojnik! —lj Ravnatelj Mirko Polič bo dirigiral drevo ob 20 v veliki uniojski dvorani Skerjančevu simfonično kantato za soli, zbor in orkester »Zedinjenje«. Ta kantata je največje in najpomembnejše delo novejših glasbenih literatur in brez dvoma tudi eno najodličnejših in najpomembnejših del sploh, kar jih je bilo v zadnjem času pri nas izvajanih. Komponirano je na pomembne besede Alojzija Gradnika in zahteva od izvajalcev, tako solistov, zbor, kakor tudi orkestra izredno mnogo. Je prav gotovo v vsakem pogledu učinkovito in mora uspeti, ker je do podrobnosti natanko naštudirano. Nocojšnji koncert Glasbene Matice bo v proslavo 20-letnice našega osvobodjenja ter stoji pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. in je sprejeto v okvir slavnostnih prireditvev ljubljanskega mestnega poglavarstva povodom 20-letnice našega osvobodjenja. Glasbena Matica prosi in vabi k tej pomembni prireditvi letošnje koncertne sezone. Vstopnice se dobe od 1/6 ure v knjigarni Glasbene Matice, od 7. ure zvečer dalje pa v veži pred veliko uniojsko dvorano. Na razpolago so še sedeži vseh vrst in cen.

Matineja kino Matica — Tel. 21-24

Samo še danes ob 14.15 uri si lahko ogledate grandiozno filmsko delo
GARY COOPER BUFFALO BILL
JEAN ARTHUR
Matinejske cene od din 2.50 — 6.50!

nitemu pokojniku blag spomin, žalujočim ostalim naše iskreno sožalje!

—lj Ravnatelj Mirko Polič bo dirigiral drevo ob 20 v veliki uniojski dvorani Skerjančevu simfonično kantato za soli, zbor in orkester »Zedinjenje«. Ta kantata je največje in najpomembnejše delo novejših glasbenih literatur in brez dvoma tudi eno najodličnejših in najpomembnejših del sploh, kar jih je bilo v zadnjem času pri nas izvajanih. Komponirano je na pomembne besede Alojzija Gradnika in zahteva od izvajalcev, tako solistov, zbor, kakor tudi orkestra izredno mnogo. Je prav gotovo v vsakem pogledu učinkovito in mora uspeti, ker je do podrobnosti natanko naštudirano. Nocojšnji koncert Glasbene Matice bo v proslavo 20-letnice našega osvobodjenja ter stoji pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. in je sprejeto v okvir slavnostnih prireditvev ljubljanskega mestnega poglavarstva povodom 20-letnice našega osvobodjenja. Glasbena Matica prosi in vabi k tej pomembni prireditvi letošnje koncertne sezone. Vstopnice se dobe od 1/6 ure v knjigarni Glasbene Matice, od 7. ure zvečer dalje pa v veži pred veliko uniojsko dvorano. Na razpolago so še sedeži vseh vrst in cen.

—lj Matija Bojana Drenika umrla. Včeraj je zadel znanega sokolskega prvaka g. Bojana Drenika težak udarec. Umrla mu je mati ga. Marija Drenik. Rojena je bila leta 1851 in v Drenikovo rodbino se je pramožila leta 1873. »Slovenski Narod« priha v ugledno Drenikovo rodbino že odkar izhaja. V letošnji jubilejni številki »Slovenskega Naroda« je objavila zanimiv članek, v katerem pripoveduje svoje spomine na staro Ljubljano in njene prebivalce. Poleg sina Bojana zapušta še hčerki ge Jelo in Mici. Pogreb blage, spočno znane gospe bo jutri ob 14. iz hiše žalosti, Nunska ulica 10. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

—lj Glasbena Matica v Ljubljani priredi nocoj ob 20 uri v uniojski dvorani v proslavo 20 letnice našega osvobodjenja pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. slavnostni koncert, na katerem se bo izvajalo delo domačega skladatelja L. M. Skerjanca »Zedinjenje«. Obrtniško društvo v Ljubljani prosi obrtništvo da se v čim večjem številu udeleži te proslave.

—lj Kolodvorski nosači niso postreski. V soboto smo priobčili »Izpod sita« pritožbo nekega potnika, ki je za zamenjal postreske s kolodvorskimi nosači. Misli se seveda na nekatere kolodvorske nosače, pa je pisal o postreskih. Postreski pa nimajo s kolodvorskimi nosači nič skupnega. Pisca pritožbe prosimo, da se osebo zgleda v našem uredništvu, ali da nam pošlje svoj naslov.

—lj Poročil se je v soboto inž. Viktor Lindtner s prof. Svetko Matkovič. Poročni priči sta bila ženinov oče Henrik Lindtner in nevestin bratranec Zoran Hribar. Poročil ju je v trnovski cerkvi v Ljubljani g. Franc Finžgar, župnik v pokoji Obilo sreče!

—lj Predavanje SPD. Letošnje predavalno sezono prične Slovensko planinsko društvo v Ljubljani v četrtek 10. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo g. dr. Reya Oskar o vremenu v

planinah; predavanje bo spremljano s številnimi slikami. V svojem predavanju bo govoril o začetku vsega vremenskega naja, kaj je vzrok vremenskimi spremembam, razložil bo značilne vrtnice, ki prinašajo slabo vreme in njim nasprojne tvorbe, poplave z visokim zračnim pritiskom, ki prinašajo lepo vreme, uvedel bo poslušalce v prihod in odhod slabega vremena v planinah. Dotaknil se bo še številnih drugih vprašanj, ki so važna za planince, da si more nastaviti pravilno vremensko prognozo za svoje izlete v planine. Planinci, pridite v čim večjem številu na zanimivo predavanje.

—lj Današnji koncert Glasbene Matice ljubljanske v proslavo 20 letnice našega osvobodjenja bo pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. Najvišjega pokrovitelja bo zastopal na koncertu pokrovnik Mašić. Občinstvo prosimo, da pravčasno zasede svoja mesta v koncertni dvorani. Začetek ob 20.

Sokolii! Posežite in podpi- rajte Sokolski kino v Šiški!

—lj Akademsko starešinsko društvo Jadran v Ljubljani, sklicuje redni letni občni zbor za ponedeljek 14. t. m. ob 18 v restavracijskih prostorih »Zvezde«. Dnevni red običajen. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

—lj Članstvo ljubljanskih sokolskih društev opozarjamo in vabimo na slavnostni koncert Glasbene Matice ljubljanske, ki bo pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II., drevo ob 20 v veliki uniojski dvorani v proslavo 20 letnice našega osvobodjenja. Meddržavni odbor ljubljanskih sokolskih društev.

—lj Življenje v morju je naslov nad vse zanimivega filma, ki se bo predvajal pod okriljem Jadranske straže in Prirodoslovnega društva 8. t. m. ob 18. uri v kinu »Slogi«. Ze iz naslova samega se vidi, da bo nudil vsem ljubiteljem morja nekaj prav posebnega, zato vabimo vse članstvo Jadranske straže in njene prijatelje, posebno mladino, da se edinstvenega predavanja udeleže. Vstopnina 2, 4 in 6 din.

—lj »Martinov večer« pevskega društva »Slavec« v Ljubljani 12. novembra 1938 ob pol 9 zvečer v veliki dvorani hotela »Metropol-Mikiš«. Zabaven spored. Izbrana pijača in jedaja.

—lj Vpis v novi tečaj za matere in bodoče matere ter odrasla dekleta o negi, vzgoji in prehrani otrok, se prične dne 16. novembra 1938 ob 17. uri (5. uri popoldne) v zavodu za zaščito mater in dece (»Dečji dom kraljice Marije«). Tečaj se bo vršil dvakrat na teden od 16.30 do 18. ure, trajal 12 ur ter je brezplačen. Prijave se sprejemajo vsak dan dopoldne do 12. ure tudi telefonično na št. 4471.

—lj Otvoritev poljudno-znanstvenih predavanj Prirodoslovnega društva. Prirodoslovno društvo otvori svoja poljudno-znanstvena predavanja za letošnjo sezono s predvajanjem filma »Življenje v morju«, ki ga je napravil sin bivšega francoskega ministrskega predsednika g. Painlevéa. Predstava filma bo ob sodelovanju Francoskega inštituta in Jadranske straže in sicer v torek 8. t. m. točno ob 18 v dvorani kina Sloga.

Tudi mi smo danes v stanu nuditi čevlje po nizkih cenah

otroški čevlji že od Din 18.—
ženski čevlji z usnjenimi podplati Din 68.—
moški čevlji z usnjenimi podplati nizki Din 78.—
moški čevlji z usnjenimi podplati, visoki Din 95.—
snežke Din 69.—
gumu škornji za dame Din 75.—

ANT. KRISPER — Ljubljana, Mestni trg 26

Tužnim srcem naznanjamo usem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustila naša naduse ljubljena soproga, mama, hčerka, sestra, sestrična, suakinja in snaha, gospa

Zora Vizjak

roj. Ferfila

dne 6. t. m. po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti jo spremimo v torek, dne 8. t. m., ob 3. popoldne izpred mrliške veže splošne bolnice na pokopališče na Viču.

Maša zadušnica se bo darovala dne 15. t. m. v farni cerkvi na Viču.

Ljubljana, Sežana, dne 7. novembra 1938.

Žalujoci soprog s hčerko, starši, bratje in sestre — ter ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Strojepisni pouk

Večerni tečaj za začetnike in izveščance se prične 7. novembra t. l. oddelek od 1/2. do 8. in od 1/2. do 9. ure. Pouk tudi po diktatu. Predavanje dnevno. Christofor učni zavod, Domo-branska cesta 15. — Največja strojepisnica! 2565

PRODAM

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI

premož

KOKS, SUHA DRVA

I. POGAČNIK

Bohoričeva 5 — Telefon 20-59

24. L.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Sveže najfinije

norveško

ribje olje

iz lekarne

dr. G. PICCOLIJA

v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Nepremočljive Hubertuse

trenčkote in vse vrste dežnih

plaščev, oblek, perila t. t. d.

najboljši nakup pri

FRESKER.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

KLIŠEJE

INO

VEČERJNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej

Najmanjši znesek 5 Din

2.500 DIN

potrebujete, da zaslužite 1000

Din mesečno. Pišite: »ANOS«

Maribor. S.M.

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

BOJAN DRENİK naznanja v svojem in v imenu svojih sester Jele, Mici ter ostalih sorodnikov, da je dne 6. XI. t. l. mirno v Gospodu zaspala predobra mati, stara mati in tašča, gospa

Marija Drenik

Pogreb drage rajnice se bo vršil v torek, dne 8. novembra 1938, ob 2. uri popoldne od doma žalosti, Nunska ulica št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 6. novembra 1938.

Svetovno smučarsko prvenstvo v Jugoslaviji

Na dvodnevni konferenci sportnih delavcev je bil sestavljen program za mogočen razmah smučarstva v Jugoslaviji

Ljubljana, 7. novembra. V sejni dvorani Pokojniškega zavoda v Gajevi ulici je bilo v soboto popoldne in včeraj dopoldne izredno važno zborovanje. Jugoslovnsko zimsko sportni savez je na pobudo ministrstva za telesno vzgojo sklical sestanek znanih sportnih delavcev, da bi sporazumno določili smernice za pospeševanje smučarskega sporta v naši državi. Sestanka so se razen predsednika JZSS udeležili zastopniki petih podsavezov, dalje trije člani drsalnega saveza, odposlanec mestne občine, za Zvezo za turistični promet ravatelj žižek, ministra za telesno vzgojo pa je zastopal prof. Ula. Navedenim so se drugi dan pridružili še zastopniki banske uprave, direktorje pošte in telegrafa, direktorje državnih železnic, SPD, Jugoslovnskega olimpijskega odbora in načelnik ministrstva za telesno vzgojo, načelnik Aradić. Zastopniki so bili tudi vsi vodilni dnevniki vseh treh prestolnic.

Sestanek je otvoril predsednik JZSS dr. Ciril Pavlin, ki je razložil namen in pomen sestanka. Savez je izdelal kopico referatov, izredno skrbno in temeljito obdelanih, o katerih naj bi zborovalci izrazili svoje mišljenja.

Prvi je referiral načelnik tehničnega odbora JZSS Lado Vučnik. V uvodu je obravnaval še storjeno delo, nato pa je prešel na smernice za bodočnost. Potrebno je, da ministrstvo razpiše tečaj za klubske trenerje za tek in skoke, dalje tečaje za klubske organizatorje in končno tečaje, ki naj usposobijo naše tekmovalce za uspešen nastop na olimpiadi in na svetovnem prvenstvu.

Sledilo je poročilo načelnika mladinskega oddelka JZSS prof. Zaleta. Velik razmah smučarskega sporta je mogoče doseči le s sistematično vzgojo vse naše šolske mladine in mora postati smučarstvo sestavni del telesne vzgoje v zimskih mesecih, kar je zlasti važno v narodno gospodarskem in državnem obrambnem pogledu. Zadevni pouk naj bi bil obvezen za vse osnovne šole, za kar je sestavljen poseben učni načrt. Na srednjih šolah naj bi se dala dijakom možnost ustanoviti razredne smučarske krožke, združene v smučarskem krožku zavoda. Vodje bi bili profesorji. Učiteljski šoli bi morali kot bodoči učitelji popolnoma obvladati smučanje, da bi ga lahko potem poučevali v osnovni šoli. Vzgojili bi se v obveznem 10 dnevnem tečaju. Glede enotnega smučarskega pouka na šolah bi bil pred potrebnih 14 dnevnih smučarskih tečajev za učitelje ljudskih in profesorje srednjih šol. Način tega tečaja obravnava poseben referat. Ministrstvo za telesno vzgojo naj izpolni pri ministrstvu prosvete, da se z uredbo določi smučanje kot sestavni del telesne vzgoje v osnovnih šolah in da se smejo srednješolci pod vodstvom profesorjev udeleževati v smučarskih krožkih. Dokler ne bi bilo dovolj strokovno usposobljenih osnovnošolskih učiteljev, naj bi bili trajni 10 dnevni smučarski tečaji za učitelje osnovnih šol.

Smučski učitelj Janko Siceri je poročal o smučarskih tečajih ministrstva za telesno vzgojo. Med drugim je obravnaval izredno važno vprašanje vzgojnega dela pri mladini. Potrebno je sodelovanje strokovnih referatov in zdravnikov. Glede pouka v smučarskih tečajih je izdelan eno-

ten učni načrt, ki je obvezen za vse smučarske učitelje. Referat podrobno navaja primere smernic za vzajemno sodelovanje med JZSS in ministrstvom za telesno vzgojo, predlaga pa tudi številne tečaje, ki naj bi jih razpisalo to ministrstvo.

O podanih referatih se je razvila živahna debata, v katero so posegli priznani delavci na sportnem torišču. Predsednik LZSP je priporočal sistematično delo od spodaj navzgor in ne narobe. Prvenstvo naj bi bilo nadzorni organ nad večimi tečaji in prireditvami, savez bi se pa brigal za smučarske učitelje in vrhunske tečaje. Toplo je priporočal letne tečaje. Kritiziral je tudi hasek dosedanjih tečajev ministrstva. Prof. Ula je kot odposlanec ministrstva priznaval začetne pomanjkljivosti, vendar se je položaj že znatno poboljšal. Predloženi načrti so maksimalni, budet pa je za leto skoraj izčrpan, kar gre precej na rovaš čestega menjavanja ministrov za telesno vzgojo. Smatra, da bi se moralo na sestanku prvenstveno razpravljati o olimpiadi. Joso Gorec je poudarjal, da je mogoče sistematični šolski pouk le tam, kjer so opremljeni otroci vsaj s primitivnimi smučmi. Za vrhunske tečaje bi bilo potrebno pritegniti inozemske trenerje, kar stane tudi velike smučarske države. Zastopnik divizionarja, podpolkovnik Oblak je obrazložil pomen predvoleske izobrazbe, kar je smoter obvezne telesne vzgoje v šoli in izven nje. Inž. Bloudek je poudaril pomanjkanje razpoložljivih smučil za mladinske tečaje. Predsednik je nato resumiral stavljene predloge.

Najzanimivejši in tudi najizčrpnější je bil referat o pripravah tekmovalcev za zimsko olimpiado l. 1940. v St. Moritzu. Naletel je na splošno odobravanje in je zastopnik ministra izjavil, da bo ta vzorci referat služil za vzgled referatov drugih savezov. Referent Kramaršič je najprej obravnaval vodilna načela pri izbiri in določitvi olimpijskih tekmovalcev, pri čemer je mogoče računati le na stare, preizkušene mednarodne tekmovalce. Posebna pažnja velja opremiti, ki mora biti v vsakem pogledu prvostarna in zadostna. Dalje obravnava trening in pripravo v sezoni 1938-39, nastope jugoslovnske reprezentance v inozemstvu. Za prvo leto bi bilo potrebnih 68.000 din. V medsezoni bodo kondicijski treningi, kakor distančni marši, gozdni teki, planinske ture, čim se bo l. 1939 začela zima, bodo tekmovalci pozvani na skupno taborenje, ki bo trajalo od odhoda v St. Moritz. Za to leto so predvideni stroški 147.500 din. od čigar odpade na St. Moritz sam 46.900 din.

Zastopnik ministrstva je izjavil, da je na iniciativo dr. Pavlina ministrstvo že vneslo ta znesek v novi proračun in da lahko s precejšnjo gotovostjo obljubi, da bo JZSS dobil ves denar, ki ga potrebuje za olimpijsko vrsto.

Sledil je še referat o drsanju in hokeju, ki ga je podal Evgen Beteito. Za pripravo reprezentantov bi bilo potrebnih 141.000 dinarjev.

Pri debati je dr. Žižek opozarjal na turistični moment, ki ga je treba velikopotezno izrabiti. Uvesti je bilo treba dnevne nihalne vlake in razne vozne olajšave. Izgraditi je treba naše zimске postojanke za sprejemanje velikega števila tujcev.

Nedeljski sestanek je bil namenjen samo svetovnemu smučarskemu prvenstvu leta 1941, za čigar izvedbo se poteguje Jugoslavija. JZSS je izdelal podroben načrt, ki ga je prečital generalni tajnik Tone Kunstelj. Za izvedbo tega tekmovalstva se poteguje tudi Jugoslavija, najbolj verjetno pa je, da bo kongres FIS l. 1940 v Budimpešti poveril prireditve Jugoslaviji. S tem ne bo samo JZSS prevzel težko in odgovorno breme, temveč bo potrebno tudi najožje sodelovanje železnice, pošte, brozjava in telefona in sploh vseh prometnih in turističnih institucij ter javnih oblasti. Nato je podal točen spored svetovnega prvenstva, ki bi obsegalo 8 dni Tekmovalnja bi bila v Ljubljani, na Bledu, v Planici, na Krmi, v Tamarju in na Pokljuki, kakor bi bile pač snežne prilike. Smučarski spored bi lahko vseboval tudi vojaške tekme, drsanje in hokej. Službeni zaključek svetovnega prvenstva bi bil v Ljubljani za tekmovalce, na Bledu pa banket za službene tuje predstavnike in zastopnike. Načrt navaja zatem potrebne naprave, zlasti kurjane sobe, zgraditev oziroma izpolnitev prometnih zvez med kraji prireditve in nastanitve, gradnjo vzpenjače od Spodnje Krme do Staničeve koče in povečavo te koče in tudi Triglavskega

doma. Izražena je tudi potreba po izpolnitvi gorenske proge, o uvedbi motornih vlakov, o povečanju telefonskega omrežja in sploh vsega, kar je svržano s tako veliko sportno prireditvijo. Seveda je to delo mogoče izvršiti le s sodelovanjem vlade, ki mora v proračunih za leto 1939-40 in 1940-41 zagotoviti potrebna sredstva.

Tudi o tem referatu se je razvila debata in se je splošno poudarjalo važnost, da dobi Jugoslavija to prireditve v izvedbo, pri čemer bo treba v prvi vrsti gledati na sportno stran in opustiti vsak nepotreben pomp, kljub temu pa mora biti svetovno prvenstvo izvedeno taklo, da bo v čast naši državi.

Po končani debati je bila sestavljena obširna resolucija, ki v 12. točkah izraža že-

lje in sklepe dvodnevne seestanka. Pomembna je zlasti točka 12, ki pravi: konference je ugotovila, da je za našo državo posebno važno, zagotoviti si za l. 1941, ko bomo proslavljali polnoletnost Nj. Vel. kralja Petra II, častnega predsednika JZSS, izvedbo svetovnega prvenstva v smučanju. JZSS bo predložil kr. vladi preko ministrstva za telesno vzgojo za našo državo primeren razpored teh prireditve ter javnih del, kojih izvršitev je za brezhibno izvedbo svetovnega prvenstva predpogoj. Ministrstvo za telesno vzgojo se naproša, da izpolni pri kr. vladi za izvedbo potrebne kredite in njih upoštevanje v proračunih prizadetih ministrstev že v proračunu za l. 1939-40.

skrbeti za otroka. Moj bratranec, ki je profesor risanja na meščanski šoli v Parizu, je nama prav svetoval. Nekaj časa moša nisem videl. Nekaj dne se je pa pojavil s sliko pod pazduho. Evo, tu jo imam — je dejal in potožal napo. V tem je dala naše male. — In privlekel je iz mape Detaillovo »Fantazijo«. — Mojemu bratranecu se je posrečilo dobiti ta akvarel za 15.000 frankov. Čez 15 let bo vrednejši najmanj 100.000.

Nisem smatral za primerno ugovarjati mu. Prihližno čez 25 let sem ga srečal v ulici Martignac. — Zdaj je napočil tremeček, ko se moram od slike ločiti. — Je dejal melanholično. — Moja hči se mož. Vprašal sem ga, ali se spominja moje razstave Van Gogha in slike maka, ki mu je bila tako všeč. — Kako bi se ne spominjal! K sreči sem premagal izkušnjo. Kaj bi dobil zdaj za to sliko? — Oh, dragi prijatelj, dobil bi nad 300.000 frankov. — Torej v takih okolištinah moj Detaillo? — Vaš Detaillo! — Njegovo »Bitko pri Huniguet, ki je veljala za njegovo največje delo, je spravi konservator Lutzemburškega muzeja na podsteseje.

Iz Ljutomera

— Konji so se zaleteli v izložbo. V petek popoldne je šadlov hlapec iz Grab sklada vrče moke pred Vilarjevo trgovino. Naenkrat eta se konja nečesa ustrašila ter zdirljala z vozom proti Seršenovi trgovini. Srečno sta pridrljala mimo voja dr. Stanjkove hiše, dočim je voz zaneslo na nasprotni pločnik. Malo je manjkalo, da se nista konja zaletela v Seršenovo izložbo. Ker visi ta ulica proti Krajncovi trgovini, sta konja dirjala še hitreje ter se končno zaletela z ojem voza v manjšo izložbo Krajncove trgovine. Pri tem se je razbila šipa, konja pa sta dobila manjše brazgotine. Škoda se ceni na 3000 din.

— Za poplavljenca. Prijaletji Slovenskih gorc so nabrali 10.300 din ter jih pred dnevi poslali sreskemu odboru Rdečega križa v Ljutomeru, ki da denar razdeli med poplavljenca spoznamno s sreskim načelstvom in krajevnimi odbori Rdečega križa. Sreski odbor se za prejeti znesek toplo zahvaljuje.

— Slinavka in parkljevka. Poleg že omenjenih vasi, kjer se je pojavila slinavka, je sedaj ugotovljeno, da se je pojavila v enem dvorcu v Pristavi, Stari vasi in Strigovi. Na Moči pa se je že toliko razširila, da boleha na tej kužni bolezni sedaj okoli 100 glav živine. Med tem pa sta poginili že ena krava in dve svinji.

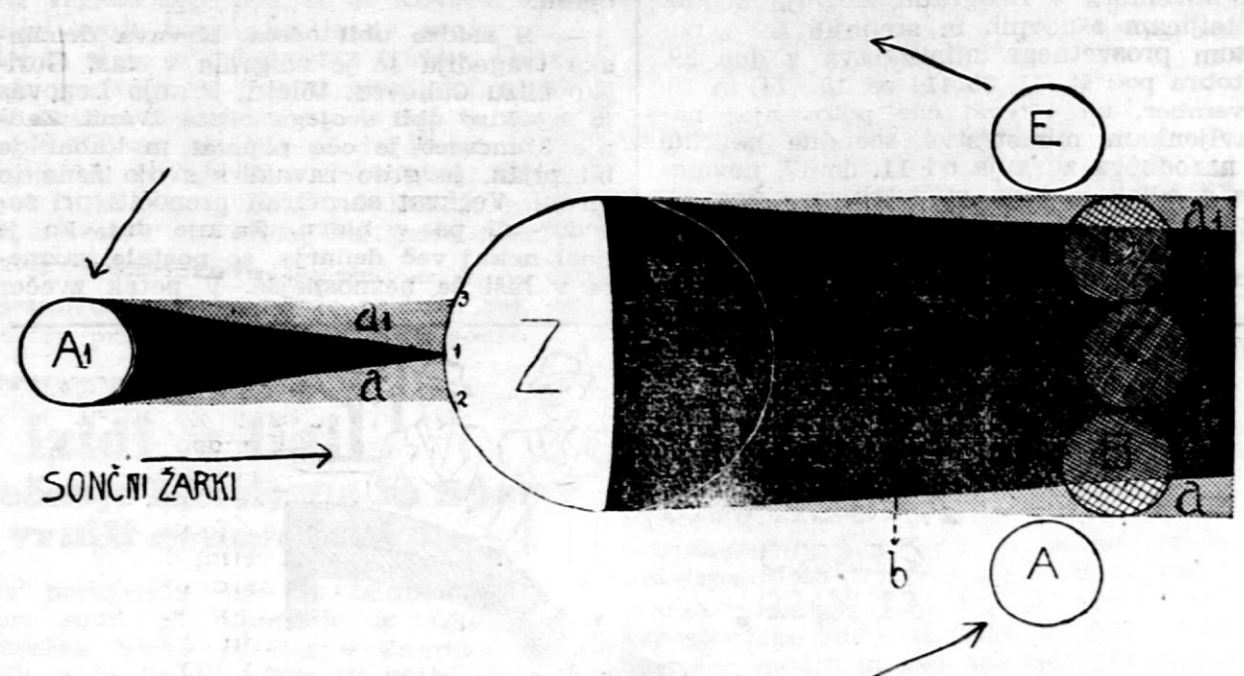
— Izpit za stalnega učitelja je napravil g. Casagrande Julij iz Strigova.

— Sladkor za čebele. V zadevi dobave sladkorja za pitanje čebel se je oglasil na sreskem načelstvu predsednik akcijskega odbora za zaščito čebelarjev Ljutomerskega sreza g. Janko Belec, ki je obrazložil težnje čebelarjev vsega sreza. Sresko načelstvo je dovolilo, da se izda čebelarjem sladkor, ker ni bilo dovoljne paše, da bi si čebele mogle nanositi zimsko zalogo. Tudi v drugih čebelarstvih zadevah bo oblast skušala uvaževati željo domačih čebelarjev organiziranih v čebelarstvih podružnicah, po istih pa v odboru podružnice sreza. Podružnice ponovno opozarjamo, da si takoj nabavijo sladkor, naj ne računajo na pomlad, ker je ministrstvo dalo brezstrošarski sladkor v prvi vrsti kot nadomestilo za zimsko zalogo, lahko bi se zgodilo, da se sladkor spomladi ne bi dobil.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

Drevi bo popoln lunin mrk

Prične se ob 21.40.5 in lunin kolobar bo zakrit eno uro in četrt

Drevi bomo videli popoln lunin mrk, seveda če bo nebo jasno kakor je bilo sredi. Luna bo približno šest ur v senci zemlje. Ta mrk bo letos edini, ki se bo videl pri nas. Solčni in lunini mrki bodo letos štirje in današnji je tretji po vrsti in edini lunin. Od treh solčnih mrkov v tekočem letu pri nas noben ni bil odnošno ne bo viden. Dva sta bila v maju, zadnji pa bo 21. novembra.

Začetek luninega mrka bo drevi ob 20.39 srednjeevropskega časa približno 4 ure po luninem vzhodu. Ob tem času se dotakne stožec sence naše zemlje luninega kolobarja in luna vstopi v senco. Praktično se pa to na mesečnem kolobarju ne bo videlo, kajti polsena pomeni le neznatno izgubo solčnih žarkov. Šele ob 21.40.5 se prične pravi lunin mrk in sicer od leve strani, kjer bo dobivala luna rdečkasto barvo. V tem trenutku nastane drugi kontakt, to pot že s polno senco in sicer od zenita približno 140° na levo. Do 22.45 bo ves lunin kolobar zakrit in to bo trajalo približno 1 uro in četrt. Ta čas bo imela luna rdečkasto barvo približno tako, kakor če jo gledamo skozi temno steklo. To se bo poznalo tudi na zemlji, kamor sicer polna luna močno sveti. Lepo se bo to videlo tudi na nebu, kjer bodo naenkrat močno zažarele sicer slabo ali pa sploh nevidne zvezde. Popoln lunin mrk bo končan 7 minut 5 sekund po polnoč, ko se bo luna zopet začela od leve strani jasiti, samo nekoliko višje, okrog 45° od zenita. Rdečkasta barva bo izgubila z lune povsem ob 1.11.9, ko bo konec zadnjega dotika polne sence. Od tega trenutka bo luna zopet povsem jasna, a astronomično bo konec mrka šele ob 2.13.9, ko pride luna iz polsene.

Pogoji za opazovanje luninega mrka iz zvezdoslovskega v.dika so zelo ugodni, ker se bo videl ves mrk od prvega do zadnjega kontakta. Drugače je pa v meteorološkem pogledu, kajti ob tem času je vreme navadno neugodno, nebo oblačno. Upajmo, da letos ne bo tako, saj imamo izredno lepo jesen in sredi je kazalo, da ostane vreme lepo. Če bo drevi jasno, bomo lahko zelo lepo opazovali lunin mrk tudi s prostim očesom. Se lepše se vidi seveda mrk z daljnogledom. Današnji lunin mrk je razmeroma redek pojav in zato se zvezdoslovci zanj tem bolj zanimajo. Lunini mrki niso tako pogosti kakor solčni, vendar jih pa v naših krajih večkrat vidimo, kakor solčne. Solčni mrk se vidi vedno le na ozkem pasu zemlje, omejenem s stožcem, ki ga opišeta sonce in luna med mrkom, dočim se vidi prehod sonca čez luno povsod, kjer je luna ob mrku nad obzorjem. To je pa precej velika ploskev, kajti med luninim mrkom se zasuje zemlja za dobro četrtino ekvatorja. Današnji lunin mrk se bo videl na dobri polovici zemeljske površine. Zaradi te razsežnosti luninih mrkov postajajo isti popularnejši od solčnih. Od vseh luninih mrkov se vidi v vsakem kraju zemeljske površine vsaj eden. Zato velja lunini mrki po krivici za pogostejše.

kajti na solčne mrke čakamo večkrat tudi dolga leta, na nekaterih krajih zemeljske površine tudi cela stoletja.

Usoda slik

V knjigi »Spominj trgovca s slikami«, ki jo je napisal Ambroise Vollard, citamo marsikaj zanimivega o usodi, čudstvu in življenju slavnih modernih slikarjev od Manesa do Picassa. Presenetli nas, kako na navos: nerazumljiva usoda je zadela slavnega dela, na katerega so zdaj ponosne svetovne zbirke. Odločile iz knjige je najboljši dokaz za to trditve.

»Spominjam se drugega posetnika, ki je prihajal dan za dnem proti večeru, začel je s tem, da se je ustavil pred izložbo, kjer so svetile Les Aliscamps d'Arles. Potem je pa vstopil v trgovino in šel skozi razstavo. Naenkrat je jel pripovedovati. Nepristano je govoril o »Polju divje mak«. Nekaj dne ni prišel ob navadni uri, pojavil se je šele čez teden dni. — Nisem mogel priti, moji ženi se je rodila hčerka. Mislija že na njeno bodočnost in sklenila sva kupiti nekaj, kar bo poskočilo v ceni, recimo slike, da bi otroku zagotovila doč.«

Videl sem »Polje mak« že prodano. Nehote se je ustavil moj pogled na sliko. Moj amater je to opazil in dejal: Če bi imel dovolj denarja, bi bil to sliko že kupil. Toda vedeti morate, da moram zdaj

Brez posebnega obvestila.

Potrta globoke žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežuto vest, da nas je za vedno zapustil moj nadvse ljubljani in skrbni papa, brat, stric in svak, gospod

Alojzij Paulin

veterinarski inšpektor, odlikovan z redoma sv. Save III. in IV. r.

danes, dne 6. novembra, ob 18. uri v 70. letu starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 8. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Pleteršnikova c. št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 6. novembra 1938.

Zalujoci: AJDA — hčerka, MIRKO — brat in ostalo sorodstvo.

P. W.:

V zelenem peklu

roman

— Hvala, rad bi govoril s polkovnikom Morrisom.

Goodley se je vprašujoče ozrl na mladeniča. Ko je pa opazil, da ne kaže nobenega veselja do pogasjen, je zamahnil z roko proti drugemu koncu letališča. — Najdeš ga pri dvojki. Pregleduje naše novo lovsko letalo in vse kaže, da ga hoče tudi preizkusiti. Veš, šestindeseto.

Do hangarja številka 2 je bilo skoraj pol ure hoda in mladi Gray je sklenil odpeljati se tja z avtom.

Goodley je nekaj zamrmral in že je vstopil v avto.

Goodley, ki je bil zaposlen pri letalski družbi že petnajst let, je samo tlesnil s prsti.

— Kaj takega še nisem imel v rokah! Spusti se ti malone na dolar in odlepi se ti z gredice. Mislim, da je orel v primeri z njim v zraku nerodna klada. Včeraj sem novo letalo malo preizkusil in mislil sem, da bom od radosti zaplakal. S tem letalom smo prekosili Anglijo za celo miljo, — je razlagal navdušeno.

Kdo ve, kako dolgo bi bil Goodley govoril o svojem priljubljenem konjčku, da se ni naenkrat

prikazal hangar številka 2, pred njim pa krasno novo letalo sredi kroga letalcev.

— Ali poznaš Morrisa? — je vprašal mladeniča, ko se je avto blizil letalu.

— Ne, zaenkrat ga še ne poznam, mislim pa, da me bo prijazen sprejel. Nisem mu namreč najprijetnejšo vest, kar jih le more pričakovati.

Črni sofer se je zopet preselil v svoj priljubljeni koteček v avtomobilu, mladenič je pa odhitel z Goodleyem k letalu.

Polkovnik Morris je baš stal na lesenih stopnicah z glavo nekje v motorju letala. Okrog njega je stala skupina mehanikov in pilotov. Skoraj pobozno so poslušali vsako besedico o novem letalu. To je spominjalo na nekakšno službo božjo, med katero se je človek klanjal motorjem.

Nekdo iz družbe je opozoril Morrisa, da se bliža mladi Gray. Polkovnik je počasi stopil na tla, kakor da mu je neprijetno ločiti se, čeprav samo za hip od novega letala. In stopil je prišlecema naproti.

Mladi Gray je videl zdaj pred seboj drugačnega moža, kakor malo prej v očetovi pisarni.

Tisti mož v pisarni, je bil čisto navaden človek, kakršnih vidimo vsak dan na tisoče. Na sebi je imel obleko, kakor sto in sto uradnikov in da ni bilo njegovega zagorelega trdega obraza, bi nihče ne bil mislil, da to ni navaden človek. Morris, ki se je bližal prišlecema, je pa imel na sebi napol odpet letalski jopič. Za vratom so se mu gurali veliki letalski naočniki, za pasom mu je pa visela

usnjena kapa. V splošnem ni bilo nobene velike izpremembe in vendar bi bil Gray prisegel, da je ta mož drugi, kakor je bil oni v pisarni.

— Halo, fant, kaj pa želite? — je zaklical mladeniču in mu prijateljsko stisnil desnico.

— Sem mladi Gray, gospod polkovnik, in prihajam od očeta. Rad bi vam sam in prvi sporočil veselo vest. Oče soglašja in da vam na razpolago letala. Namestu dveh kar tri... toda pod pogojem, da me vzamete s seboj na ekspedicijo.

Nekaj časa je bilo vse tiho. Slišalo se je samo brnenje motorjev in klici z drugega konca letališča.

Polkovniku Morrisu so se poznali na obrazu sledovi globoke zamišljenosti. Vzel je v roko usnjeno kapo in jo jel lahko mečkati.

— Tu je zelo vroče, fant, pojdi malo v senco. Tam se bova lahko o vsem pomenila, — je dejal čez nekaj časa in krenil k hangarju, pred katerim je stala klopica.

Med potjo je molčal in šele ko sta sedela na klopi, je dejal: — Tako, zdaj mi pa še enkrat povej vse lepo po vrsti. Kako si prišel na ta načrt in kaj si prav za prav misliš o nameravani ekspediciji?

Morris si je prižgal cigareto, se zagledal nekam daleč na letališče in poslušal mladeniča, ki mu je navdušeno razlagal svoje načrte.

— Torej počitniško potovanje... Koliko si pa star?

— Pred tremi tedni mi je bilo šestnajst let. Zdaj sem že...

— Vem, vem! Mlad, odrasel mož. Ne bojiš se nobene nevarnosti! Znaš vse na svetu in ne bojiš se niti vrage. To pravi vsak fant, ko mu je petnajst let in dokler ga življenje ne nauči, misli, da zna in more vse. Bogme, sam ne vem, kaj naj počnem k tvojemu načrtu. Veš kaj, dvigniva se malo v značne višave. Tam gori šinejo človeku najpametnejše misli v glavo in vse to bova lahko premislila. Upam, da se ne bojiš letala.

— Pišem se Gray. Imam že pilotski izpit.

— Glej, glej, kako hitro napreduje zdaj mladina. Jaz sem imel pilotski izpit šele, ko mi je bilo dvajset let, — se je nasmešnil slavnih letalec. In vendar sem mislil, da ni drugega takega fanta na svetu.

Polkovnik Morris se je z mladim Grayem počasi vračal k novemu letalu.

— Pripravite pilotsko obleko za mladega Graya, rada bi malo pogledala pod nebo... je zaklical že od daleč. — In ne pozabite tudi na padala. Rad bi takoj to brzo lepotico temeljito preizkusil.

Kmalu je prihitel mehanik s pilotsko obleko, ki jo je Gray oblekel kar čez svojo. Mehanik mu je držal padalo in mu ga pripel na prsi. V desnici je držal mladenič obroček, ki je treba zanj potegniti, ko skozi letalec iz padala, da se slednje odpre.

Stari Goodley je opazoval te priprave in oči so se mu od veselja kar iskale.